

Vec C-604/21

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

28. september 2021

Vnútroštátny súd:

Tribunal Administrativo e Fiscal de Braga, Juízo Administrativo Comum

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

14. september 2021

Žalobkyňa:

Vapo Atlantic, S.A.

Žalovaná:

Entidade Nacional para o Sector Energético, E.P.E. (ENSE)

**Tribunal Administrativo e Fiscal de Braga (Správny a daňový súd Braga,
Portugalsko)**

Juízo Administrativo Comum (Správny senát)

NÁVRH NA ZAČATIE PREJUDICIÁLNEHO KONANIA

ČLÁNOK 267 ZFEÚ

**

I – Vnútroštátny súd

Tribunal Administrativo e Fiscal de Braga – Juízo Administrativo Comum
(Správny a daňový súd Braga, Portugalsko – Správny senát)

Číslo konania: 860/21.IBEBRG

[*omissis*]

**

II – Účastníci konania [*omissis*]

– **Žalobkyňa:** VAPO ATLANTIC, S.A., [*omissis*] Guimarães.

[*omissis*]

– **Žalovaný subjekt:** ENTIDADE NACIONAL PARA O SETOR
ENERGÉTICO, E.P.E. (ENSE), [*omissis*] Lisabon.

[*omissis*]

– **Ďalší účastník konania:** FUNDO AMBIENTAL, [*omissis*] Lisabon;

[*omissis*]

– **Ďalší účastník konania:** FUNDO DE EFICIÊNCIA ENERGÉTICA,
[*omissis*] Lisabon.

[*omissis*]

**

III – Predmet konania vo veci samej a relevantné skutkové okolnosti

III.A – Predmet konania

1. Tento spor sa týka správneho rozhodnutia prijatého žalovaným subjektom, ktorým sa stanovila povinnosť žalobkyne zaplatiť sumu vo výške 908 084,00 eur ako kompenzáciu za chýbajúci dôkaz o začlenení biopalív do palív uvoľnených na spotrebu v druhom štvrtroku 2020 v súlade s článkom 11 ods. 1 Decreto-ley n.º 117/2010 (zákonný dekrét č. 117/2010) z 25. októbra 2010.

*

III.B – Relevantné skutkové okolnosti

1. Žalobkyňa je spoločnosť, ktorá pôsobí na trhu s palivami v Portugalsku.
2. Má daňový štatút registrovaného príjemcu.
3. Ako taká nespĺňa zákonné podmienky na fyzické začlenenie biopalív do palív, ktoré uvoľňuje na spotrebu v Portugalsku.
4. Žalobkyňa v skutočnosti kupuje palivá, ktoré uvádza na trh v Portugalsku, od spoločnosti so sídlom v Španielsku.
5. Toto palivo obsahuje biopalivo, avšak v súlade s ustanoveniami španielskej právnej úpravy.
6. Žalobkyňa nepredložila žalovanému subjektu ani v rámci tohto konania žiaden dôkaz o tom, že Európska komisia schválila dobrovoľný systém vydávania osvedčení subjektu, od ktorého kupuje v Španielsku palivo.
7. Preukázalo sa, že žalobkyňa uvoľnila na spotrebu 7 582 ton paliva v druhom štvrtroku 2020.
8. Na svojom účte nemala žiadne osvedčenie o biopalive, čo je metóda používaná na preukázanie splnenia povinnosti začlenenia, hoci mala mať aspoň 758 osvedčení, keďže k spornému dátumu [druhý štvrtrok 2020] bola povinná začleniť 10 % biopalív.
9. V dôsledku toho jej bola uložená finančná kompenzácia, ktorú v tomto konaní spochybňuje.
10. Povinnosť začlenenia vyplýva z článku 11 ods. 1 zákonného dekrétu č. 117/2010 z 25. októbra 2010. Neexistuje žiaden záznam o tom, že by návrh tejto právnej úpravy bol oznámený Európskej komisii predtým, ako bola táto právna úprava uverejnená a nadobudla účinnosť.

IV – Relevantné ustanovenia vnútroštátneho práva a práva Únie

IV.A – Relevantné ustanovenia vnútroštátneho práva

1. Článok 11 ods. 1 zákonného dekrétu č. 117/2010 z 25. októbra 2010 v znení zákonného dekrétu č. 6/2012 zo 17. januára 2012 [neskôr zmenený a doplnený zákonným dekrétom č. 8/2021 z 20. januára 2021, pričom ide o znenie, ktoré nie je uplatniteľné na toto konanie], ktorý znie takto:

„7 – Subjekty, ktoré uvoľňujú na spotrebu pohonnej hmoty predložením vyhlásení o uvedení do daňového voľného obehu v súlade s ustanoveniami zákona o osobitných spotrebných daniach, schváleného zákonným dekrétom č. 73/2010 z 21. júna 2010, v znení zákona č. 55-A/2010 z 31. decembra 2010, nazývané skrátene ako subjekty s povinnosťou začlenenia, sú povinné prispieť k dosiahnutiu cieľov začlenenia biopalív v nasledujúcich percentuálnych podieloch v objeme energie podľa množstva pohonnej hmoty, ktoré boli uvedené na spotrebu, s výnimkou skvapalneného ropného plynu (LPG) a zemného plynu.

- a) 2011 a 2012 – 5,0 %;
- b) 2013 a 2014 – 5,5 %;
- c) 2015 a 2016 – 7,5 %;
- d) 2017 a 2018 – 9,0 %;
- e) 2019 a 2020 – 10,0 %.“

IV.B – Relevantné ustanovenia práva Únie

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998¹ [účinná k dátumu uverejnenia relevantnej vnútroštátnej právnej úpravy, ale neskôr zrušená smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015]:

- článok 1 body 1 až 3;
- článok 8 ods. 1;
- článok 10 ods. 1.

¹ <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/34/oj>

2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/70/ES z 13. októbra 1998² [zmenená a doplnená smernicami 2009/30/ES a (EÚ) 2015/1513]:
 - a. článok 7a ods. 2 zavedený smernicou 2009/30/ES.
3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/30/ES z 23. apríla 2009,³ ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/70/ES:
 - a. článok 4 ods. 1 druhý pododsek.
4. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1513 z 9. septembra 2015,⁴ ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 98/70/ES a 2009/28/ES:
 - a. článok 4 ods. 1.
5. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009⁵ o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES [neskôr zrušená smernicou (EÚ) 2018/2001]:
 - a. článok 3 ods. 4.

**

V – Odôvodnenie pochybností týkajúcich sa výkladu práva Únie

1. Potreba podať tento návrh na začatie prejudiciálneho konania je založená na pochybnostiach, ktoré vyvoláva výklad navrhovaný žalobkyňou v súvislosti s povinnosťou, ktorá vyplýva z článku 8 ods. 1 smernice 98/34/ES, účinnej k dátumu uverejnenia zákonného dekrétu č. 117/2010 z 25. októbra 2010.
2. Právna úprava obsiahnutá v článku 11 ods. 1 zákonného dekrétu č. 117/2010 z 25. októbra 2010 v znení uplatniteľnom na konanie, teda v znení zákonného dekrétu č. 6/2012 zo 17. januára 2012 (ktoré bolo neskôr tiež zmenené a doplnené zákonným dekrétom č. 8/2021 z 20. januára 2021) má vyššie citované znenie.
3. Predmetná norma len definuje percentuálne podiely biopalív, ktoré sa majú začleniť bez toho, aby riadne vymedzila ich akékoľvek technické vlastnosti.

² <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/70/2018-12-24>

³ <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/30/oj>

⁴ <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/1513/oj>

⁵ <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/28/oj>

4. Okrem toho norma má za cieľ vykonať článok 1 ods. 5 smernice 2009/30/ES, ktorým bol do smernice 98/70/ES zavedený článok 7a [z odseku 2 tohto článku 7a vyplýva povinnosť členských štátov požadovať od dodávateľov, aby do 31. decembra 2020 postupne znížili až o 10 % životný cyklus emisií skleníkových plynov], v súlade so všeobecným cieľom uvedeným v článku 3 ods. 4 smernice 2009/28/ES.
5. Prvá pochybnosť, ktorá vzniká v prejednávanej veci, je teda práve to, či sa definícia percentuálnych podielov biopalív, ktoré sa majú začleniť, má alebo nemá považovať za „technický predpis“ na účely uplatnenia smernice 98/34/ES, a to najmä z dôvodu, že sa považuje za „inú požiadavku“, čo predpokladá spoločný výklad článku 1 ods. 3 a článku 8 ods. 1 uvedenej smernice v spojení s článkom 7a ods. 2 smernice 98/70/ES, zavedeným smernicou 2009/30/ES.
6. Na druhej strane, okrem otázky položenej žalobkyňou vznikajú aj ďalšie otázky týkajúce sa možnosti vylúčiť uplatnenie článku 8 ods. 1 smernice 98/34/ES.
7. V prvom rade, či sa na predmetnú normu vnútroštátneho práva vzťahuje výnimka uvedená v článku 8 ods. 1 smernice 98/34/ES, ktorá sa týka vylúčenia prípadov, keď návrh technického predpisu obsahuje „iba prenos... európskej normy“.
8. Ďalej, či sa na normu vnútroštátneho práva vzťahuje [článok 10] ods. 1 tretia zarážka smernice 98/34/ES, najmä vzhľadom na článok 4 ods. 1 druhý pododsek smernice 2009/30/ES a článok 4 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/1513.
9. Konkrétne vzniká pochybnosť týkajúca sa výkladu, či tieto ustanovenia možno považovať za „ochranné doložky stanovené v záväzných aktoch Spoločenstva“, keďže stanovujú, že členský štát je povinný oznámiť Komisii len vnútroštátne ustanovenia prijaté na základe týchto smerníc bez toho, aby sa vyžadovalo akékoľvek oznámenie návrhu týchto noriem.
10. Ak táto pochybnosť ešte nie je vyriešená na základe odpovede na už uvedené otázky, vzniká ďalšia pochybnosť o výklade týkajúca sa dôsledkov, ktoré vyplývajú z porušenia povinnosti oznámiť návrh právnej úpravy.
11. Konkrétne vzniká pochybnosť, či sa hospodársky subjekt môže dovolávať neuplatniteľnosti ustanovení vnútroštátnej právnej úpravy z dôvodu porušenia článku 8 ods. 1 smernice 98/34/ES tak, aby sa na neho nevzťahovala povinnosť začleniť biopalivá.
12. Pre rozhodnutie, ktoré sa má prijať v tomto spore, je v skutočnosti dôležité vedieť, či sa hospodársky subjekt môže v tejto konkrétnej situácii odvolávať na uvedené porušenie, aby sa na neho akýmkoľvek spôsobom nevzťahovala povinnosť začlenenia, ktorá hoci bola prebratá do vnútroštátneho práva, v skutočnosti vyplýva z už citovaných ustanovení práva Únie.

13. Je nesporné, že Súdny dvor sa už predtým vyjadril k tejto otázke, avšak vždy vo vzťahu k iným záležitostiam.
14. Dôvod, ktorý vedie k spochybneniu výkladu navrhovaného v tomto spore žalobkyňou (už uvedená neuplatniteľnosť vnútroštátneho ustanovenia) [je to, že] by viedol k všeobecnému porušeniu povinnosti začleniť biopalivá, čo by ohrozilo nielen vnútroštátny cieľ, ale aj samotný európsky cieľ týkajúci sa zníženia emisií skleníkových plynov a podpory obnoviteľných zdrojov energie.
15. Vyššie uvedené skutočnosti vedú v tejto súvislosti k záveru, že samotné prvoradácie ciele v oblasti životného prostredia, ako vyplývajú z článku 191 Zmluvy, by boli ohrozené.
16. Nezdá sa, že by sa Súdny dvor doposiaľ vyjadril k tejto neuplatniteľnosti vnútroštátnej právnej úpravy v akejkoľvek oblasti podobnej tej, o akú ide v prejednávanej veci.
17. Podľa prieskumu vykonaného týmto súdom sa Súdny dvor v skutočnosti vyjadril len k podobnej veci v rozsudku, ktorý vydal vo veci C-26/11 z 31. januára 2013.⁶ Súdny dvor sa však podľa názoru tohto súdu výslovne nevyjadril k povahe definície percentuálneho podielu biopalív, pričom ju vzal len ako návrh, vzhľadom na to, že v tejto veci sa domnieval, že keďže príslušný členský štát už oznámil prvý návrh a následne zahrnul návrhy Komisie do príslušnej právnej úpravy, nie je potrebné nové oznámenie (na druhej strane predmetná právna úprava v tejto veci mala iný rozsah než právna úprava, o akú ide v prejednávanej veci, vzhľadom na to, že stanovovala nielen percentuálny podiel biopalív, ktorý sa má zahrnúť).
18. Vzhľadom na to, čo je uvedené v predchádzajúcom bode, sa tento súd domnieva, že nemožno tvrdiť, že existuje jasné a jednoznačné skoršie rozhodnutie, ktoré umožňuje upustiť od podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo vzťahu k uvedeným otázkam.
19. Toto sú dôvody, ktoré viedli tento súd k podaniu tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

VII – Ďalšie informácie

1. Toto konanie má v oblasti vnútroštátneho práva naliehavú povahu.
2. Existujú ďalšie spory týkajúce sa tej istej veci, pokiaľ ide o štvrtoročné zaplatenie kompenzácií, ktoré čakajú na prípadné rozhodnutie o položených otázkach, a preto potreba predloženia tohto návrhu vznikla aj v tomto kontexte.

⁶ EU:C:2013:44

PREJUDICIÁLNE OTÁZKY POLOŽENÉ SÚDNEMU DVORU

Vzhľadom na vyššie uvedené sa Súdnemu dvoru Európskej únie na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predkladajú nasledujúce prejudiciálne otázky:

1. Má sa článok 1 bod 3 smernice 98/34/ES vykladať v tom zmysle, že pojmu „iné požiadavky“ zodpovedá na účely článku 8 ods. 1 tejto smernice definícia percentuálneho podielu biopalív, ktorý je v súlade s článkom 7a smernice 98/70/ES, zavedeným smernicou 2009/30/ES, a v súlade s cieľom uvedeným v článku 3 ods. 4 smernice 2009/28/ES, dotknutý hospodársky subjekt povinný začleniť do palív, ktoré uvoľňuje na spotrebu, ako je to v prípade spornej vnútroštátnej právnej úpravy?
2. Má sa článok 8 ods. 1 smernice 98/34/ES, konkrétne výraz „okrem tých prípadov, keď návrh technického predpisu obsahuje iba prenos medzinárodnej alebo európskej normy“ vykladať v tom zmysle, že vylučuje normu vnútroštátneho práva, ktorá v súlade s článkom 7a ods. 2 smernice 98/70/ES, zavedeným smernicou 2009/30/ES, a v súlade s cieľom uvedeným v článku 3 ods. 4 smernice 2009/28/ES, definuje percentuálne podiely začlenenia biopalív?
3. Má sa článok 4 ods. 1 druhý pododsek smernice 2009/30/ES, ako aj článok 4 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/1513 vykladať v tom zmysle, že ide o ochranné doložky stanovené v záväzných aktoch Spoločenstva na účely stanovené v článku 10 ods. 1 tretej zarážke smernice 98/34/ES?
4. Ak sa odpoveď na túto otázku vyžaduje vzhľadom na odpoveď na predchádzajúce otázky, má sa článok 8 ods. 1 smernice 98/34/ES vykladať v tom zmysle, že hospodárskemu subjektu nemôže brániť vnútroštátne ustanovenie, akým je sporné ustanovenie v prejednávanej veci, ktoré definuje percentuálny podiel začlenenia biopalív a ktorým sa preberá článok 7a ods. 2 smernice 98/70/ES, zavedený smernicou 2009/30/ES?

V Brage, 14. septembra [2021].

Sudca,

(Nuno Cerdeira Ribeiro)

[omissis]